

СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

PIK LXIV. Ч. 10. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го СІЧНЯ 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 16, 1957. No. 10. VOL. LXIV.

ДОЛЛЕС ЗНОВУ ПЕРЕСТЕ- РІГАЄ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ СОВЕТСЬКОЇ АГРЕСІЇ

ДОЛЛЕС СТВЕРДЖУЄ, ЩО СОВЕТИ КОНЦЕНТРУ- ЮТЬ ВІЙСЬКА В БОЛГАРІЇ, В УКРАЇНІ, НА КАВ- КАЗІ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ АЗІЇ ДІЯ АГРЕСІЇ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес, виступаючи із своїми зізнаннями в справі середньосхідного плану президента Айзенгавера на об'єднаній сесії сенатської комісії закордонних зв'язків і сенатської комісії для збройних справ, заявив, що існуюча сьогодні загроза на Середньому Сході є найтяжчою з усіх, що існують на протязі останньої декади. Середній Схід не тільки є одним з найважливіших світових центрів природних багатств і ключовим вузлом світових торгів, але й осередком, звідки вийшли три великі релігії. Тому теж Росія завжди позірала на цю область задирим оком і намагалася встановити там свої впливи і стати там збройною логією. Так було за царів і таку ж політику продовжують сьогоднішні самодержці червоної Москви, — які концентрують свої морські, летунські і сухопутні збройні сили в усіх суміжних до Середнього Сходу областях, зокрема в Болгарії, в Україні, на Кавказі і в Центральній Азії. Ці збройні сили так розташовані такі сильні, що

Уряд — бентеж бюджет в сумі 72 БІЛЬЙОНІВ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вилізе в середу 16-го січня Конгресові проєкт бюджету, який становитиме суму 72-ох БІЛЬЙОНІВ доларів в видатках на 1958-ий рік, а прибутки передбачені на 73,500,000,000 доларів, з чого надійшла мала б піти на зменшення федерального заборговування, так, що про зменшення податків не може бути й мови. В бюджетовому зверненні буде і проєбса про те, щоб Конгрес погодився продовжити це на один рік теперішні податки від корпорацій та від продажу товарів, які, згідно з законом, мали б бути автоматично зменшені з днем 1-го квітня 1957 року, і вна-

Ренордово сильні морози в східних стейтах

Нью-Йорк. — Бюро погоди реструє рекордово сильні морози на сході цієї країни. І так в Нью-Йорку температура вносила тільки три ступні понад zero, і вона має впасти ще нижче, доходячи аж до zero. В день температури має піднятися тільки до 20-ти ступнів, але на півночі стейту термометр впаде нижче zero, бо холод надходить із західної Канади. В повіті Вестчестер термометр впаде до 8 ступнів нижче zero, а в деяких повітах на півночі мороз дійшов до 50 ступнів нижче zero. Це рекордово сильний мороз, бо нормальна температура для Нью-Йорку для цих днів повинна вносити коло 33 ступнів. В стейтах Нової Англії термометр впаде до 40 ступнів нижче zero. Передбачають, що має падати сніг, якого має впасти кілька цалів в північних східних стейтах.

ВАМЕРИЦІ

● 11-го січня згинув в газонній камері в Кенон Сіті Джан Діжберт Греєм, який 1-го листопада 1956 році підложив бомбу в літак, який летів його мати, щоб взяти за неї асеруацію. В катастрофі літак згинув, а тоді його мати та 43 інші пасажери.

● У безрепні п. р. Армія поклала 14,000 рекрутів. — Стільки ж, скільки поклало було в попередніх місяцях, починаючи від жовтня 1956 року. Від часу відновлення обов'язкової військової служби досі поклало 2,180,430 рекрутів.

● В Нью-Йорку на 92-му році життя померла княгиня Елеанора Каллаван Лазарович. — Грєблінкович. В 1903 році вона одружилася з сербським князем Лазарем М. Гула, який в листопаді заручився з нею в цій експедиції жінок — журналісток, бо, мовляв, це для жінок занадто тяжка справа.

● Збірач мистецьких картин Вільям Гавнер в Балтіморі, Меріленд, мусів подарувати музеєві образ „Пантеон Війни“, за який заплатила 3,400 доларів, бо не міг його ніде повісити. На цьому образі змальовано 6,000 осіб, між ними Вудро Вільсон, Теодор Рузвельт, маршала Джана Першіна та ін.

120 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ В ОФІЦІАЛЬНОМУ ПРОГОЛОШЕННІ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ В НЬО ЙОРКУ

ПОСАДНИК РОБЕРТ ВАГНЕР, ПІДПИСАВШИЙ ПРОКЛІМАЦІЮ ТА ЗАКЛИКАЮЧИ ВСІХ „ПАТРІОТИЧНИХ ГРОМАДЯН МЕТРОПОЛІЇ ПРИЛУЧІТИСЯ ДО ГРОМАДЯН УКРАЇНСЬКОГО РОДУ У ВІДЗНАЧУВАННІ ТИХ СВІТЛИХ РОКОВИН“, ВІСЛОВИВ ВПЕВНЕНІСТЬ, ЩО „ВОЛЯ, СПРАВЕДЛИВІСТЬ І МИР УЖЕ ШВИДКО БУДУТЬ ПРИВЕРНЕНІ ГЕРОЇЧНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ“

Нью-Йорк. — Понад 120 осіб, представників багатьох українських організацій Великого Нью-Йорку, були минулого понеділка, 14 січня, поповудні, свідками вчорашнього підписання посадинок цього міста, Роберт Ф. Вагнер, офіційною прокламацією про призначення дня 22 січня ц. р. — Українським Днем, для відзначення актів проголошення суверенності і обособності Української Держави в Києві 39 і 38 років тому. Посадник Вагнер рідночасно видав ексекютивний розпорядок, щоб в неділю, дня 20 січня, в якому українці будуть відзначати той день, синьо-жовтий український прапор звисав поруч зорного американського із ратуші міста.

Черемона вчорашнього підписання прокламації українського дня відбулася у великій прийомній залі місцевої Сіті Гол, уже на деякий час перед приходом посадинок заповненої представниками місцевих українських організацій, із своїми вч. оо. Парохами та управою місцевого Об'єднаного Комітету на чолі. Представники поодиноких організацій прибули із своїми прапорами, а члени молодечих організацій Платі і СУМА та представники дитячої школи св. Юра як і деяких жіночих організацій у своїх одностроках. Прихід посадинок, що ввійшов на залу з товариства речника української групи, ада Степана Ярем, прийняв привітальні гучинні оплесками. Посадник Вагнер в першу чергу висловив свою радість і вдячності, що так і в цьому, як у минулому році, має нагоду видати прокламацію Українського Дня для відзначення

Інавгураційний День буде вільним від праці днем у Вашингтонській метрополії

Вашингтон. — Президент Айзенгавер підписав перший законопроект, ухвалений 85-м Конгресом, згідно з яким Інавгураційний День буде вільним від праці днем в цілій Вашингтонській метрополії. Якщо інавгурація припаде на неділю — то вільним

Чесні комуністи судять греко-католицьких священників в Кошицях

Пітсбург, Па. — Орган Пітсбурзької греко-католицької Епархії „Візантійський Католицький Світ“ повідомляв, що в Кошицях на Словацькій має відбутися новий великий процес проти греко-католицьких священників, які відмовились перейти на православ'я. Там судитимуть і тих світських, які в числі 70 осіб сидять в тюрмі за ту саму „привину“. На цьому суді

Помер Гомфрі Богарт

Голлівуд, Кал. — 14-го січня помер під час сну відомий кіновий актор Гомфрі Богарт який в лютому минулого року перебував був операцію після стравоходу. Після операції він почав відчувати біль і прибув був децю на вазі. Але в листопаді 1956 р. мусів піти знову до шпиталю на операцію горла. Це в суботу Богарт був в добром настрої і жартував із приятелями, та в неділю він втратив притомність, якої вже не відзнавав аж до смерті. Він залишив дружину — акторку Лорен Бакалл та двох дітей 8-річного Стівена та чотирирічного Леслі. Богарт мав 56 років, — це один із найбільших сьогочасних кінових акторів, відстав був нагороду Академії в 1952 році за гру в фільмі „Африканська королева“. Він

Гомфрі Богарт

Новий високіи номісар ОН ста- рається розв'язати проблему вті- начів з 2-ої світової війни

Женева. — Широкий світ негайно відгукнувся на потреби мадярських втікачів, але 70,000 втікачів із часу другої світової війни все ще коротають вік в середньоевропейських таборах без виглядів на покращання долі — заявив новопризначений високіи номісар Об'єднаних Націй для справи втікачів Август Ліндт у своєму першому пресовому інтерв'ю на цю тему у Женеві. Він підкреслює, що проблема втікачів із другої світової війни є невідлучною і найважливішою частинною проблемою втікачів узагалі. Настрий втікачів із другої світової війни він окреслює, як зрештою втікачів, апатичний і пораз біл- ний огірчений. Август Ліндт, який був швейцарським обсерватором при Об'єднаних Націях, а після його вибору на високого номісара для справ втікачів оглянув різні табори в Австрії і Німеччині

Гомулка боїться компромітації у виборах

Варшава. — Перший секретар польської комуністичної партії Владислав Гомулка, фактичний теперішній диктатор у Польщі, вистосує — дає всіх партійних клітин у краю обіжиків із гострим закликом до „100%-ї партійної мобілізації“ у зв'язку з виборами до польського сейму, що відбудеться в найближчому неділю. Хоча вибори в комуністичній Польщі — це така сама комедія, як в усіх інших тоталітарних країнах, проте Гомулка і його найбільші співробітники з генеральною метою боїться, що польські виборці, які в масі підтримують Гомулку і складають його за його муж- ний спротив диктатурі Москви, можуть дискредитувати його, заявивши незрозуміло свою антикомуністичну настрої. Це може статися таким чи-

Ливан стверджує загрозу опану- вання комуністами Сер. Сходу

Лондон. — Комуністи встигли вже так глибоко просякнути в арабські країни Середнього Сходу, що вони можуть введові завжитись на захоплення там влади у свої руки, — заявив закордонний міністер Ливану, д-р Чарльз Малік в пресовому інтерв'ю у Лондоні. Він зупинився там у дорозі до Нью-Йорку на засідання теперішньої Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Малік висловив надію, що останній план Айзенгавера-Доллеса протиставить цій небезпеці і тому він заявив „аво повну згоду на „доктрину Айзенгавера“. В Єгипті — на повідомленням тамошніх західних кореспондентів — починають лякатись, чи політи-

Аденауер за заборону ядрової зброї

Вонн. — Канцлер Конрад Аденауер назвав заборону ядрової зброї ключом до розв'язання міжнародних труднощів. Тому він поручив вики- нити найбільших зусиль для зягнення порозуміння, щоб держава, які розпоряджаються ядровою зброєю, не викликали найбільшої війни. Аденауер признав теж можливість встановити широкую здемілітаризовану смугу в середній Європі, але висловив переконання, що воно мало б тільки обмежену вартість для прапи світового миру й з'єднання Німеччини. Тому, що Совети раз-у-раз наполягають на забороні ядрової зброї, а справу здемілітаризованої смуги в Середній Європі затаркнув в своєму останньому листі до президента Айзенгавера Булганін 17 листопада мину. року, то в західних колах заявля Аденауера, зложена перед пресовою

ЗДА ЗГОЛОСИЛИ НОВИЙ ПРОЄКТ РОЗЗБРОЄННЯ

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор при Об'єднаних Націях, Генрі Кебот Ладж, зголосив у понеділок 14 січня ц. р. на Політичній Комісії Об'єднаних Націй новий план роззброєння, скоплений у 5-ох головних точках. Зміст тих точок такий: 1) щоб у майбутньому весь ядровий матеріал використовувати на виготовлення вибухових матеріалів для мирних цілей, 2) щоб у зв'язку з цим застатити повідомляти та реструвати всі досвіди з ядровими матеріалами, 3) щоб змагатися до редукції збройних сил за нормою 2,500,000 воїнів для ЗДА і СССР та по 750,000 для Англії і Франції, 4) щоб експерименти у стратосфері відбувались виключно для мирних цілей і 5) щоб встановити доцільну систему охорони проти несподіваної атаки давними чи новими видами зброї. Американський амбасадор почав свою промову від пригадки, що президент Айзенгавер, який починає тепер свою нову 4-річну каденцію, був і з відомим рішенням і носим ідеї миру. Тому ЗДА під його промовою не захвють нічого, щоб довести до роззброєння. Але воно неможливе без зменшення міжнародного напруження, міжнародного напруження та без ефективної системи контролю. Безконтрольне або одностороннє роззброєння викликало б тільки підозри, обвінчування і проти-обвінчування і така домова була б гірша від ніякої домови. Кебот Ладж не вдавався у подробиці ані проведеного широкого плану роззброєння, ані можливої системи контролю і інспекції, але знову пригадав план през. Айзенгавера про контрольоване летування на теренах ЗДА і СССР. Для перерозроблення ефективної контролю роззброєння та існуючого збройного стану треба встановити міжнародний інспекційний орган, який був би дійсний, а не фіктивний.

Комуністи у Франції втрачають впливи

Париж. — Друга, після Італії, найсильніша у Західній Європі комуністична партія, французька, зазнала сильних втрат у порівнянні з останніми загальними виборами у Франції, які відбулись були 2 січня 1956 року. Мірлом того упадку впливів було голо- сування минулої неділі в Парижі, де вибрано одного з шістьох тамошніх послів, на опорожене місце померлого посла. Комуністи, які деталізували рік тому 26,3% всіх голосів, тепер здобули тільки 20,6%. Зате центро-права партія Незалежних республікан-

У СВІТІ

● Антоні Іден, ставши в 1952 році прем'єром, продав свої до- ки в Лондоні й на прощання заявив урочливу резиденцію на Девінг Стріт 10, та підписав резиденцію англійських прем'єрів в Черекі, Тепер, зякшись становища прем'єр-міністра, він опинився без помешкання. Сиди- ному реальності, що й мають подружжя Ідени, з двома дітьми, будинок пані Іден, до якого купила на селі перед тим, як вийшла заміж за Ідена.

● Новий англійський прем'єр- міністер Герард Мекміллен має мас його дружина прем'єра, 56- річна леді Дороти Мекміллен, одиначиша шлюхатський титул при своєму народженні, як донька дворянина з черги „Дюка“ з Девонширу.

● У Лондоні, минулої п'ятни- ці, коли це невідомо було, ко- королева Єлизавета II вибере на нового прем'єра Великобри- танії, прохажі на площі Сміта з подивом дивилися на великий напис за вікнами одного помеш- кання: „Хочемо Мекміллена на прем'єра“. У тому помешканні живе син теперішнього прем'єра, Морріс, також член палати громад, а той напис здавали — без відома батька і дідів — троє малих дітей Морріса.

● Смен — третя арабська держава після Єгипту і Сирії, яка призналася, що „купують“ зброю від „Чехословаччини“, себто ді- стає її від Москви, бо, мовляв, така демократична країна не хотіла їй продавати зброю. Пер- шим наслідком цієї „купівель- ної трансакції“ була спровоко- вана партизанська Смену сутра- ка з англійцями на англійській летунсько- морській базі в Адені.

● У Парижі покарано на 200,000 франків, себто \$570, вида- ний князя Жана Жака Пове- ра, який видав і продавав немо- ральні твори маркіза де Сада з 18-го сторіччя. Суд ухвалив знищити ці книжки.

● Князь Райне III з Монако закупив за 30,000,000 французьких франків, себто \$85,000 вільно- коліна партизанам Смену сутра- ка з англійцями на англійській летунсько- морській базі в Адені.

● В Алясці арабські парти- зани обстріляли з засідки вальку військових вантажних авт, зби- вши 12 французьких воїнів і по- ранивши 10. Французи переміли протинаступ па ра шутистами, екіпірними з реліконтів. Напа- сники скрилися в горах.

